

[Kaj Andresen.]

sparelses på budgetterne, da især at have opmærksomheden henvendt på anlægsudgifterne. For mig at se er det en uheldig tendens. Statens investeringer i nye anlæg er den nødvendige forudsætning for samfundets videre udvikling. Det gælder de trafikale anlæg, som betinger erhvervsudviklingen, og det gælder anlæg af uddannelsesinstitutionerne, skoler, læreanstalter og forskningsinstitutter, som er nødvendige for dygtiggørelse. Men det gælder da også de nyanlæg inden for den sociale og sundhedsmæssige sektor, som er en forudsætning for befolkningens velfærd. Stort set betyder besparelses i investeringer jo kun udsættelse af påtrængende opgavers løsning.

Til trods herfor er der investeret store beløb i denne 6-årige periode i varige goder. Samlet har investeringerne udgjort ca. 5.700 mill. kr., og heraf er anvendt 2,3 milliarder kr. til vejanlæg og ca. 2 milliarder kr. til andre trafikformål. Vi har fået fugleflugtslinjen til ca. 150 mill. kr., S-baner for ca. 20 mill. kr., vi har fået Kastrup lufthavn for omkring 200 mill. kr. og påbegyndt Hanstholm havn for godt en halv snes mill. kr.

I undervisningssektoren er anvendt ca. 750 mill. kr. Vi har fået forskningsstationen på Risø og udbygning af universiteter og læreanstalter, medens folkeskolen som tilskud til skolebyggeri har modtaget ca. 220 mill. kr.

For sundhedsvæsenets vedkommende er de samlede statsinvesteringer 165 mill. kr., herunder statshospitaler og det påbegyndte rigshospital.

Endelig er der i denne periode anvendt ca. 400 mill. kr. på anlæg i Grønland.

Af mindre omfang, men ikke mindre vigtige, er de investeringer, som er foretaget på sociale områder. Her tænker jeg især på den påkrævede modernisering, som allerede er i gang inden for åndssvagefor-sorgen.

På budgettet er anlægsarbejderne nu opført med ca. 1.400 mill. kr. Heraf tager

vejene knap 600 mill. kr., medens anlægsudgifterne vedrørende Grønland nu er oppe på omkring 100 mill. kr. Af større poster er der til Lundtoftebyggeriet afsat 50 mill. kr. og til rigshospitalet 23 mill. kr. Jeg kunne nok have lyst til at gøre den enkelte bemærkning om socialministeriets meget beskedne anlægspost, at en lidt større ramme for en tiltrængt modernisering inden for statens egne børne- og ungdomsinstitutioner kunne være på sin plads.

Med de sammenligninger, jeg her har foretaget mellem statsbudgettet i dag og budgettet for 6 år siden, har det været min hensigt i beskedent omfang at give et bidrag til forståelse af, hvilke goder for borgerne der ligger bag de store og stadig stigende finanslovstal. Som modvægt mod den negative kritik over for statsudgifterne, der søger i befolkningens øjne at mistænkeliggøre statens virksomhed ved blot at pege på, hvor stærkt skatter og afgifter stiger, er det vist ikke utidigt at pege på, hvilken væsentlig nyttevirkning der ligger i samfundets samlede forbrug. Det er der så meget mere grund til, som forøgelsen af det offentlige indsats har fundet sted, uden at den andel af nationalindkomsten, som det offentlige lægger beslag på, væsentligt er undergået ændringer.

Det fremgår af den økonomiske oversigt fra i år, at de offentlige drifts- og anlægsudgifter gennem en årrække har udgjort mellem 25 og 28 pct. af nationalindkomsten, og så længe vi her i landet kan løse de fælles opgaver for under 30 pct. af den samlede nationalindkomst, må det vist siges — også i sammenligning med andre lande — at være særdeles rimeligt.

For at vende tilbage til slagordet: pengene ligger bedst i borgernes lommer, kunne jeg efter denne beregning føje til: ja men der kommer også stadig flere penge i lommerne. Det er i hvert fald helt forkert, hvis man vil fremstille det, som om statens stigende udgifter skulle have medført, at befolkningens til egen rådighed stående midler er blevet færre. Kendsgerningen er tvært-